

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาในระดับพื้นฐานหรือระดับประถมศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นที่รัฐจะต้องดำเนินการให้แก่ประชาชนในประเทศให้มากที่สุด ทั้งนี้เพราะการศึกษาในระดับนั้นนอกจากจะเป็นการศึกษาภาคบังคับที่รัฐต้องจัดให้ประชาชนแล้ว ยังเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถขั้นพื้นฐาน สามารถคงสภาพอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณได้ มีความสามารถประกอบอาชีพสมควรแก่วัยและตามความสามารถ และสามารถดำรงตนเป็นพลเมืองดีในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (ภิญโญ สาร 2516:348-349)

ปัจจุบันนี้ การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาของประเทศไทย ส่วนใหญ่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีโครงสร้างระบบบริหารงานการประถมศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

1. ระดับชาติ มีคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติทำหน้าที่บริหาร โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทำหน้าที่บังคับบัญชาควบคุมดูแลราชการโดยทั่วไปของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. ระดับจังหวัด มีคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดทำหน้าที่บริหาร โดยมีผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ทำหน้าที่บังคับบัญชาควบคุมดูแลราชการโดยทั่วไปของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
3. ระดับอำเภอ/กิ่งอำเภอ มีคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เป็นผู้ช่วยและประสานงาน โดยมีหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอทำหน้าที่บังคับบัญชาควบคุมดูแลราชการโดยทั่วไปของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ
4. ระดับกลุ่มโรงเรียน มีคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนเป็นกรรมการวางแผนปรับปรุงโรงเรียนและพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียน โดยมีผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่มเป็นประธานกลุ่มโรงเรียน
5. ระดับโรงเรียน มีครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นผู้บังคับบัญชาควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของครูภายในโรงเรียน (ประชาชาติศึกษา 2524:4)

การจัดรูปแบบการบริหารงานดังกล่าว เป็นการจัดเพื่อให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และแก้ไขข้อปัญหาในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา จากการติดตามผล และสรุปผลของการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา พบว่า คุณภาพของการศึกษายังไม่เท่าเทียมกันในระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันและแตกต่างกันมากในระหว่างชุมชนเมืองกับชุมชนชนบท ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุสำคัญหลายประการ เช่น สาเหตุจากตัวผู้เรียนได้แก่ การขาดเรียน อัตราการมาเรียนต่ำ มีความแตกต่างกันทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และขาดความพร้อมด้านต่าง ๆ สาเหตุจากการสอนของครูยังขาดประสิทธิภาพสอนได้เพียงบางกลุ่มประสบการณ์ และสาเหตุจากการบริหารการศึกษาได้แก่ การจัดครูเข้าสอนได้ไม่ตรงกับความต้องการและความสามารถของครู การกระจายอัตราค่าจ้างครูไม่เหมาะสมและไม่ทั่วถึงในบางท้องถิ่น และการนิเทศติดตามผลยังไม่ทั่วถึง ซึ่งจะทำให้โรงเรียนขาดความกระตือรือร้นในการดำเนินงาน ทำให้คุณภาพของการเรียนการสอนไม่ดีเท่าที่ควร (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2525:49, 57)

ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขข้อปัญหาด้านการนิเทศติดตามผลในโรงเรียนไม่ทั่วถึงนั้น แม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้พยายามแสวงหาทางในการแก้ไข โดยกำหนดให้มีศึกษานิเทศก์ประจำสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอก็ตาม แต่การนิเทศการศึกษาก็ยังกระทำได้ไม่ทั่วถึงอีก เช่น เดิม เพราะจำนวนศึกษานิเทศก์ไม่สอดคล้องกับจำนวนโรงเรียน ทำให้การนิเทศการศึกษาที่จะช่วยปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2525:ค) เพื่อเป็นการแก้ไขข้อปัญหาดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้สนับสนุนให้มีการร่วมมือกันในระดับกลุ่มโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือกันพัฒนางานด้านวิชาการทั้งในทางกำลังงานและกำลังความคิด โดยจัดให้มีการอบรมครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาขึ้นทุกจังหวัดในเมษายน 2524 มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะทำให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษามีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนเดียวกันได้ (ข่าวการประถมศึกษา 2525:15) นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ยังได้กำหนดโครงการอบรมครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525-2529) โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในวิธีสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

2. เพื่อให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สามารถชี้แจงให้คำแนะนำช่วยเหลือ
 สาธิต และแก้ปัญหาการสอนตามหลักสูตรให้แก่ครูในกลุ่มโรงเรียนเดียวกันได้

3. เพื่อให้มีการนิเทศการศึกษาอย่างใกล้ชิด ทั่วถึง และสอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้น

ในระยะแรกนั้นยังมิได้มีการกำหนดหน้าที่ที่แน่นอนสำหรับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถม-
 ศึกษ แต่ละจังหวัดจึงได้มีแนวปฏิบัติต่าง ๆ กัน ตั้งแต่การแต่งตั้ง การคัดเลือก ครูทำหน้าที่ครู
 วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาและทำหน้าที่ทางวิชาการ หลายจังหวัดมีการแต่งตั้งกันเป็น
 การภายใน เพราะยังไม่มีระเบียบอะไรเป็นพื้นฐานสำหรับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
 (บุญชู สนั่นเสียง และคณะ 2525:1) จนกระทั่งเดือนสิงหาคม พ.ศ.2525 สำนักงานคณะกรรมการ
 การประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาชั้น
 เรียกว่า "แนวปฏิบัติว่าด้วยครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการ
 ประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2525" โดยมีสาระสำคัญดังนี้

...ข้อ 4. คุณสมบัติของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

4.1 เป็นข้าราชการครูในกลุ่มโรงเรียนนั้น

4.2 มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรและการใช้หลักสูตรเป็นอย่างดี

4.3 มีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 2 ปี

4.4 มีความประพฤติดี เป็นที่ยกย่องแก่บรรดาครูในกลุ่มนักเรียนและชุมชน

4.5 เป็นผู้สนใจในการปรับปรุงงานวิชาการ

...ข้อ 5. หน้าที่ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

5.1 ปฏิบัติการสอนให้เป็นแบบอย่างแก่ครูในโรงเรียน

5.2 ช่วยเหลือผู้บริหารโรงเรียนสายวิชาการเพื่อทำให้โรงเรียนเป็นแบบ
 อย่างในด้านการเรียนการสอนแก่โรงเรียนภายในกลุ่ม

5.3 ช่วยเหลือปรับปรุงงานวิชาการภายในกลุ่มโรงเรียนและประสานงาน
 วิชาการกับศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ

...ข้อ 6. จำนวนครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

จำนวนครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มละ 5 คน ตามกลุ่ม

ประสบการณ์

...ข้อ 7. เกณฑ์การคัดเลือกครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาและการแต่งตั้งให้คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้พิจารณาเสนอบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ 4 และมีความชำนาญตามกลุ่มประสบการณ์แต่ละกลุ่ม กลุ่มประสบการณ์ละ 1 คนต่อหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เพื่อเสนอผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด หรือผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานครพิจารณาแต่งตั้งแล้วแต่กรณี

...ข้อ 8. ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาหันจากหน้าที่ คือ

8.1 ตาย

8.2 ลาออก

8.3 แต่งตั้ง (ย้าย) ไปดำรงตำแหน่งครูในกลุ่มโรงเรียนอื่น

8.4 คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนพิจารณาเห็นว่าควรสับเปลี่ยนหน้าที่เพื่อ

ความเหมาะสม

...ข้อ 9. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอาจวางแผนปฏิบัติหรือกำหนดระเบียบให้เหมาะสมกับสภาพของจังหวัดได้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2525:ก)

ในการจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อให้การบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของโรงเรียนในกลุ่มได้อย่างทั่วถึงนั้น ปัจจุบันนิยมใช้การแบ่งกลุ่มโรงเรียนตามสภาพทางภูมิศาสตร์หรือปัญหาทางภูมิศาสตร์ที่เรียกว่า Homogeneous Zone โดยอาศัยเส้นทางคมนาคม สภาพภูมิศาสตร์ สภาพการจัดสาธารณูปโภค ตลอดจนสภาพและฐานะความเป็นอยู่ของประชากร โดยถือเอาหน่วยอำเภอเป็นหลักในการพิจารณา และจากการพิจารณาโดยอาศัยเกณฑ์ดังกล่าว สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา สามารถแบ่งกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มโรงเรียนเขตหิมาลัย คือ กลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่บนเส้นทางคมนาคมที่สะดวก มีพื้นที่เป็นที่ราบ และมีการสาธารณูปโภคอยู่ในเขตอำเภอเมืองและอำเภอคอกคำใต้ มีทั้งหมด 13 กลุ่มโรงเรียน

2. กลุ่มโรงเรียนเขตปานกลาง คือ กลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่บนเส้นทางคมนาคมที่ค่อนข้างสะดวก มีพื้นที่เป็นที่ราบปนเนินเขาเล็กน้อย และมีการสาธารณูปโภคอยู่ในเขตอำเภอเมือง อำเภอแม่ใจ อำเภอเชียงคำ และอำเภอเชียงม่วน มีทั้งหมด 13 กลุ่มโรงเรียน

3. กลุ่มโรงเรียนเขตต่ำ คือ กลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่บนเส้นทางคมนาคมที่ไม่ค่อยสะดวก มีพื้นที่เป็นที่ราบปนเนินเขาและป่าเขา และมีการสาธารณูปโภคอยู่ในเขตอำเภอเมือง อำเภอ

ในเขตอำเภोजุน และอำเภอบง มีทั้งหมด 11 กลุ่มโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2525:70-72)

ดังนั้น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา จึงมีกลุ่มโรงเรียนสังกัดอยู่รวมทั้งหมด 37 กลุ่มโรงเรียนใน 7 อำเภอ และมีครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา รวมทั้งหมด 185 คน

ในปี พ.ศ.2526 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ได้มีการอบรมครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ได้รับแต่งตั้งจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ตามคำสั่งที่ 474/2525 และได้ออกเสนอแนะจากการอบรมครั้งนี้ว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องไม่ทราบหน้าที่ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ทำให้ไม่ยอมรับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน จึงมีผลคือ การนิเทศไม่ได้รับความร่วมมือเต็มที่
2. ควรลดเวลาสอนของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนลงเพื่อจะได้มีเวลานิเทศได้เต็มที่
3. ควรกำหนดหน้าที่ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนให้ชัดเจน สามารถปฏิบัติได้ และแจ้งให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ตลอดจนผู้บริหารโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องทราบ

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวตามข้อเสนอแนะคือ กำหนดหน้าที่ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนโดยยึดตามแนวของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

หน้าที่ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา

1. การปฏิบัติการสอนให้เป็นแบบอย่างแก่ครูในโรงเรียน ได้แก่
 - 1.1 เตรียมการสอน เช่น
 - 1.1.1 ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู และแผนการสอนให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง
 - 1.1.2 เตรียมสื่อที่จะใช้ในการสอนแต่ละครั้งก่อนที่จะสอน
 - 1.1.3 เตรียมกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ในการสอนแต่ละครั้ง
 - 1.1.4 เตรียมเครื่องมือและวิธีการวัดผล ประเมินผล
 - 1.2 ดำเนินการสอนตามขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนการสอนที่เตรียมไว้
 - 1.3 ดำเนินการวัดผลและประเมินผลตรงตามจุดประสงค์ของแผนการสอนนั้น ๆ
 - 1.4 สอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่ไม่ผ่านจุดประสงค์
 - 1.5 จัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้บรรลุจุดประสงค์ตามแบบ ป.02

และจุดประสงค์ของหลักสูตรประถมศึกษา 2521

2. การช่วยเหลือผู้บริหารโรงเรียนเพื่อให้โรงเรียนเป็นแบบอย่างในด้านการเรียนการสอนแก่โรงเรียนภายในกลุ่ม ได้แก่

2.1 เสนอแนะข้อปรับปรุงและแก้ไขปัญหาด้านวิชาการแก่ผู้บริหารโรงเรียน

2.2 เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในโรงเรียนแก่ผู้บริหารโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาล เป็นต้น

2.3 ส่งเสริมให้มหั้ห้องเรียนแบบอย่างในโรงเรียน และประชาสัมพันธ์ให้ครูชั้นอื่นศึกษาเพื่อนำไปปรับปรุงชั้นเรียนของตนเอง

3. การช่วยเหลือปรับปรุงงานวิชาการภายในกลุ่มโรงเรียน และประสานงานวิชาการกับศึกษานิเทศก์อำเภอ ได้แก่

3.1 ประสานงานวิชาการกับศึกษานิเทศก์อำเภอทุกรูปแบบ

3.2 วางโครงการและวิธีติดตามผลการใช้หลักสูตรร่วมกับทุกฝ่าย

3.3 ร่วมมือกับวิชาการโรงเรียนให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน

3.4 เป็นวิทยากรในการอบรมสัมมนา เพื่อแก้ปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่มโรงเรียน

3.5 เสนอแนะเพื่อให้มีการอบรมสัมมนา เพื่อแก้ปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่มโรงเรียน

3.6 ริเริ่มและส่งเสริมจัดกิจกรรมทางวิชาการ เช่น จัดทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะ และเสริมประสบการณ์เพิ่มเติม สาธิตการสอน ประกวดครูสอนดีเด่น เป็นต้น

ในระหว่างวันที่ 12-22 กันยายน พ.ศ.2526 ศึกษานิเทศก์จังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ใ้ได้ออกปฏิบัติงานนิเทศครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาทุกกลุ่ม เพื่อพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและได้สรุปปัญหาข้อ เสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา รวมทั้งหาทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา 2526:3-7) ต่อมา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ได้แต่งตั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ชั้นใหม่ เป็นจำนวน 185 คน ตามคำสั่งของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ที่ 537/2527 ลงวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ.2527 รวมทั้งได้จัดทำโครงการอบรมสัมมนาครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาชั้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 รวมทั้งเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ แก่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 185 คน และศึกษานิเทศก์อำเภอ จำนวน 7 คน เข้าร่วมอบรมสัมมนา ซึ่งใช้เวลาในการจัดทำโครงการตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2528 จนถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2528 (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา 2528:13/7)

จากแนวเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เป็นบุคคลที่จะสามารถพัฒนาการศึกษาในระดับประถมศึกษาให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น เพราะเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ใกล้ชิดกับครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียนและประธานกลุ่มโรงเรียน ทำให้แนะนำช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาค่าต่าง ๆ ทางด้านงานวิชาการภายในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนเพื่อพัฒนา งานด้านวิชาการของโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการ ปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา โดยจะทำการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนเกษตรดี กลุ่มโรงเรียนเกษตร ปานกลาง และกลุ่มโรงเรียนเกษตรต่ำ ซึ่งได้แบ่งตามเกณฑ์สภาพภูมิศาสตร์หรือปัญหาทางภูมิศาสตร์ ของจังหวัดพะเยา และในฐานะที่ผู้วิจัยเคยดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ซึ่งได้ ปฏิบัติงานด้านวิชาการร่วมกับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนอย่างใกล้ชิดมาก่อน เห็นว่า ในการ ปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนทั้ง 3 กลุ่มนั้น อาจมีความแตกต่างในระหว่างกลุ่มโรงเรียน ทั้งกลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเมือง เขตชนบท และเขตชนบทที่ห่างไกล ได้แก่ ระบบการคัดเลือกครูผู้สอนเข้าดำรงตำแหน่งเป็นครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน การคมนาคมและการติดต่อประสาน งานโรงเรียนภายในกลุ่ม บุคลากรภายในกลุ่มโรงเรียน เช่น ประธานกลุ่มโรงเรียนและคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของแต่ละกลุ่มโรงเรียน การจัดทำแผนงานหรือโครงการของงานด้านวิชาการในแต่ละกลุ่มโรงเรียน และขนาดของโรงเรียนต่าง ๆ ภายในสังกัดของกลุ่มคือ กลุ่มโรงเรียนที่มีโรงเรียนในสังกัดเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีสภาพ แวดล้อมที่ดี เช่น บุคลากรและงบประมาณที่สามารถเอื้อต่อการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนได้ดี กว่ากลุ่มโรงเรียนที่มีโรงเรียนในสังกัดเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก และผู้วิจัยเห็นว่า ผลจากการ ศึกษาในเรื่องนี้จะได้นำเสนอเป็นข้อมูลแก่ผู้มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง พิจารณาหาแนวทางปรับปรุงการ ปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนทั้ง 3 กลุ่ม ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อการ พัฒนาการศึกษาในระดับประถมศึกษาในทุก ๆ ด้านของจังหวัดพะเยาในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มโรงเรียน
เกณฑ์ดี กลุ่มโรงเรียนเกณฑ์ปานกลาง และกลุ่มโรงเรียนเกณฑ์ต่ำ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
ศึกษาจังหวัดพะเยาในด้านการปฏิบัติการสอน ด้านการช่วยเหลืองานวิชาการของโรงเรียน และ
ด้านการช่วยเหลืองานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่างประชากรเป็นครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียนและประธานกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
พะเยา ในปีการศึกษา 2528
2. การศึกษานี้มุ่งศึกษาเฉพาะการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา คือ ด้านการปฏิบัติการสอน ด้านการช่วยเหลือ
งานวิชาการของโรงเรียน และด้านการช่วยเหลืองานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การวิจัยครั้งนี้มิได้ควบคุมตัวแปรด้าน เพศ วุฒิ อายุ และประสบการณ์ในการ
ทำงานของตัวอย่างประชากร
2. การสังเกตการปฏิบัติการสอนของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษานั้น ผู้สังเกต
ได้สังเกตด้วยความยุติธรรมตามหลักฐานที่สังเกตได้ และตัวอย่างประชากรได้แสดงพฤติกรรมตาม
สภาพที่เป็นจริง
3. ตัวอย่างประชากรได้ตอบแบบสอบถามและให้สัมภาษณ์ด้วยความจริงใจและเต็มใจ
4. ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการปฏิบัติการสอน การตอบแบบสอบถามและการให้
สัมภาษณ์ของตัวอย่างประชากร เป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานใน
หน้าที่ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อเข้ามาดำรงตำแหน่งนี้ คือ ปฏิบัติการสอนให้
เป็นแบบอย่างแก่ครูในโรงเรียน ช่วยเหลือโรงเรียนเพื่อทำให้เป็นแบบอย่างในด้านงานวิชาการ
แก่โรงเรียนภายในกลุ่ม และช่วยเหลือปรับปรุงงานด้านวิชาการภายในกลุ่มโรงเรียน

การปฏิบัติการสอนให้เป็นแบบอย่างแก่ครูในโรงเรียน หมายถึง การปฏิบัติการสอนของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ที่จะต้องมีการนำเข้าสู่บทเรียน ดำเนินการสอนตามขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนการสอนที่เตรียมไว้ มีการใช้สื่อการสอน และมีการสรุปบทเรียน รวมทั้งวัดผลประเมินผลผู้เรียน ตลอดจนมีลักษณะบุคลิกภาพในการสอนที่ดี

การช่วยเหลือโรงเรียนเพื่อทำให้เป็นแบบอย่างในด้านงานวิชาการแก่โรงเรียนภายในกลุ่ม หมายถึง การปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนและผู้บริหารกลุ่มโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือเสนอแนะปรับปรุงและแก้ไข้ปัญหาในงานวิชาการด้านอาคารสถานที่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักเรียน และด้านงานนิเทศภายในโรงเรียน

การช่วยเหลือปรับปรุงงานวิชาการภายในกลุ่มโรงเรียน หมายถึง การปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีต่อกลุ่มโรงเรียนและประธานกลุ่มโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือ เสนอแนะ ปรับปรุงและแก้ไข้ปัญหาในงานวิชาการด้านอาคารสถานที่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศในกลุ่มโรงเรียน และด้านการอบรมสัมมนา

การช่วยเหลือปรับปรุงงานวิชาการภายในกลุ่มโรงเรียน หมายถึง การปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีการวางโครงการและวิธีติดตามผลการใช้หลักสูตรร่วมกับทุกฝ่าย ร่วมมือกับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นวิทยากรในการอบรมสัมมนา เพื่อแก้ปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่มโรงเรียน เสนอแนะ เพื่อให้มีการอบรมสัมมนา เพื่อแก้ปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่มโรงเรียน และริเริ่มและส่งเสริมจัดกิจกรรมทางวิชาการ

ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามคำสั่งของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ที่ 537/2527 ลงวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ.2527

ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ที่ปฏิบัติการสอนในกลุ่มวิชาประถมศึกษาเดียวกันกับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในโรงเรียนที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ปฏิบัติการสอนอยู่

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ครูใหญ่ หรืออาจารย์ใหญ่และผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาปฏิบัติการสอนอยู่

ประธานกลุ่มโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ที่ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งเป็นประธานกลุ่มโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาปฏิบัติการสอนอยู่

กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ที่รวมกันเข้าเป็นกลุ่มละประมาณ 7-10 โรงเรียน เพื่อช่วยเหลือและร่วมมือกันในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ

เกณฑ์การแบ่งกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง การจัดแบ่งกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ซึ่งแบ่งออกตามสภาพทางภูมิศาสตร์หรือปัญหาทางภูมิศาสตร์ โดยอาศัยเส้นทางคมนาคม สภาพภูมิศาสตร์ สภาพการจัดสาธารณสุขโรค ตลอดจนสภาพและฐานะความเป็นอยู่ของประชากร โดยถือเอาหน่วยอำเภอเป็นหลัก มี 3 กลุ่ม คือ กลุ่มโรงเรียนเขตที่ กลุ่มโรงเรียนเขตปานกลาง และกลุ่มโรงเรียนเขตต่ำ

กลุ่มโรงเรียนเขตที่ หมายถึง กลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่บนเส้นทางคมนาคมที่สะดวก มีพื้นที่เป็นที่ราบ และมีการสาธารณสุขโรคอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยที่ดี อยู่ในเขตอำเภอเมืองและอำเภอดอกคำใต้ มีทั้งหมด 13 กลุ่มโรงเรียน

กลุ่มโรงเรียนเขตปานกลาง หมายถึง กลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่บนเส้นทางคมนาคมที่ค่อนข้างสะดวก มีพื้นที่เป็นที่ราบปนเนินเขาเล็กน้อย และมีการสาธารณสุขโรคอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยพอใช้ อยู่ในเขตอำเภอแม่ใจ อำเภอเชียงคำ และอำเภอเชียงม่วน มีทั้งหมด 13 กลุ่มโรงเรียน

กลุ่มโรงเรียนเขตต่ำ หมายถึง กลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่บนเส้นทางคมนาคมที่ไม่ค่อยสะดวก มีพื้นที่เป็นที่ราบปนเนินเขาและป่าเขา และมีการสาธารณสุขโรคอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยต่ำ อยู่ในเขตอำเภอจุนและอำเภอปง มีทั้งหมด 11 กลุ่มโรงเรียน

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในเขตจังหวัดพะเยา

วิธีดำเนินการวิจัย

ก. ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ได้ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียนและประธานกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา จำนวนทั้งสิ้น 140 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรแบบเป็นพวกหรือชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีวิธีการเลือกตามลำดับชั้น ดังนี้

1. ศึกษาการแบ่งเขตของกลุ่มโรงเรียน ซึ่งมีอยู่ 3 กลุ่มคือ กลุ่มโรงเรียนเขตที่มีทั้งหมด 13 กลุ่ม กลุ่มโรงเรียนเขตปานกลาง มีทั้งหมด 13 กลุ่ม และกลุ่มโรงเรียนเขตต่ำ มีทั้งหมด 11 กลุ่ม
2. สุ่มตัวอย่างกลุ่มโรงเรียนแต่ละเขตมาร้อยละ 50 โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลาก ได้กลุ่มโรงเรียนเขตที่ 7 กลุ่ม กลุ่มโรงเรียนเขตปานกลาง 7 กลุ่ม และกลุ่มโรงเรียนเขตต่ำ 6 กลุ่ม ดังนั้นกลุ่มโรงเรียนที่ถูกเลือกจะมีจำนวน 20 กลุ่ม

3. จากการสุ่มตัวอย่างกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในข้อ 2 ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างประชากรได้ ดังนี้

3.1 ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เลือกโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลาก จากร้อยละ 40 ของจำนวนประชากร ซึ่งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษามีกลุ่มโรงเรียนละ 5 คน ดังนั้นจะได้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่ถูกเลือกครั้งนี้ กลุ่มโรงเรียนเขตที่ 14 คนจาก 35 คน (7 กลุ่มโรงเรียน) กลุ่มโรงเรียนเขตปานกลาง 14 คนจาก 35 คน (7 กลุ่มโรงเรียน) และกลุ่มโรงเรียนเขตต่ำ 12 คนจาก 30 คน (6 กลุ่มโรงเรียน) รวมทั้งหมด 40 คนจาก 100 คน

3.2 ครูผู้สอน เลือกโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) จากครูผู้สอนในโรงเรียนที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาปฏิบัติการสอนอยู่โรงเรียนละ 1 คน ดังนั้นครูผู้สอนที่ถูกเลือกจะมีจำนวน 40 คน จากโรงเรียน 40 โรงเรียน

3.3 ผู้บริหารโรงเรียน เลือกโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) จากโรงเรียนที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่ถูกสุ่มเป็นตัวอย่างประชากรปฏิบัติการสอนอยู่โรงเรียนละ 1 คน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนที่ถูกเลือกจะมีจำนวน 40 คน จากโรงเรียน 40 โรงเรียน

3.4 ประชากรกลุ่มโรงเรียน เลือกโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) จากกลุ่มโรงเรียนที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่ถูกสุ่มเป็นตัวอย่างประชากรปฏิบัติการสอนอยู่กลุ่มละ 1 คน ดังนั้นประชากรกลุ่มโรงเรียนที่ถูกเลือกจะมีจำนวน 20 คน จากกลุ่มโรงเรียน 20 กลุ่ม

ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 3 ชุดคือ

1. แบบสังเกตการปฏิบัติการสอนของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
2. แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน และ
3. แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนและประธานกลุ่มโรงเรียน

ค. การสร้างเครื่องมือการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือการวิจัยทั้ง 3 ชุด ผู้วิจัยได้ศึกษาเทคนิคและวิธีการสร้างรวมทั้งวิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจากหนังสือของสุภาพ วาดเขียน (2525:11-68) และ บุญธรรม กิจปริคาบวิสุทธิ (2527:139-220) รวมทั้งเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนศึกษาถึงหน้าที่ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา แล้วนำมาสร้างเครื่องมือการวิจัย

2. นำเครื่องมือทั้ง 3 ชุดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ซึ่งประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 1 ท่าน ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ 1 ท่าน ประธานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา 1 ท่าน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา 1 ท่าน และครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา 1 ท่าน พิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะและความเหมาะสมของเครื่องมือ ความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เพื่อหาความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity)

3. นำเครื่องมือทั้ง 3 ชุดที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) ได้แก่ แบบสังเกตการปฏิบัติการสอนทดลองใช้กับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา 4 คน แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนทดลองใช้กับครูผู้สอน 4 คน และแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนและประธานกลุ่มโรงเรียนทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียน 4 คน และประธานกลุ่มโรงเรียน 2 คน ซึ่งมีได้กำหนดเป็นตัวอย่างประชากร รวมทั้งหมด 14 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ สำหรับแบบสังเกตการปฏิบัติการสอนของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษานั้น หลังจากที่ได้นำไปทดลองใช้แล้ว ก็นำมาหาค่าความเที่ยงของแบบสังเกตระหว่างผู้สังเกต-

การณ์ (Interobserver Reliability) โดยคิดเทียบเป็นสัดส่วนตามวิธีการของสก็อต (Scott) ซึ่งจากการหาค่าความเที่ยงโดยวิธีดังกล่าวของการสังเกต 2 ครั้ง ได้ค่าความเที่ยงของการสังเกตคือ .83 ซึ่งค่าความเที่ยงในการสังเกตที่มักจะไม่ว่าต่ำกว่า 0.75 ฉะนั้นแบบสังเกตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจึงมีความเที่ยงพอ

ง. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยไปสังเกตการปฏิบัติการสอนของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาครั้งที่ 1 ขณะสอนในชั้นเรียน โดยใช้เวลาสังเกตประมาณ 3 คาบหรือ 1 ชั่วโมง ซึ่งผู้วิจัยสังเกตด้วยตนเอง พร้อมกันนั้นผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้ผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งนัดวันเวลาที่จะมารับคืน นอกจากนี้ผู้วิจัยติดก่อนนัดวันเวลาและสถานที่ เพื่อสัมภาษณ์ครูผู้สอนด้วย

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้ประธานกลุ่มโรงเรียนทางไปรษณีย์โดยด้านหลังของแบบสอบถามจะมีชื่อและที่อยู่ของผู้วิจัย พร้อมด้วยดวงตราไปรษณียากร เพื่อให้ผู้ตอบส่งกลับคืนให้ผู้วิจัย

3. ผู้วิจัยไปสังเกตการปฏิบัติการสอนของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาครั้งที่ 2 พร้อมทั้งสัมภาษณ์ครูผู้สอนและรับแบบสอบถามคืนจากผู้บริหารโรงเรียน

จ. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสังเกตการปฏิบัติการสอนของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในแต่ละเกณฑ์ของกลุ่มโรงเรียนที่ผู้วิจัยได้บันทึกการสังเกตไว้ทั้ง 2 ครั้งมาคิคำนวณหาค่าร้อยละ

2. นำแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน ในแต่ละเกณฑ์ของกลุ่มโรงเรียนที่ผู้วิจัยได้บันทึกไว้มาคิคำนวณหาค่าร้อยละ

3. นำแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนและประธานกลุ่มโรงเรียนในแต่ละเกณฑ์ของกลุ่มโรงเรียนที่เก็บรวบรวมได้มาแจกแจงความถี่ หาค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

ฉ. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นประโยชน์ต่อครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยาที่จะได้สำรวจและปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนเอง
2. เป็นแนวทางให้ผู้บริหารการประถมศึกษา พิจารณาส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดพะเยาให้มีประสิทธิภาพ
3. เป็นแนวทางในการจัดและปรับปรุงการอบรมสัมมนาครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย